

Prof. JUDr. Mahulena Hofmannová, CSc.

Katedra mezinárodního práva PFUK

Oponentský posudek na disertační práci

Mgr. Nicolý Kadlec, LL.M

The Binding Effects of Decisions and Awards in International Disputes

1. Téma práce:

Mgr. Nicola Kadlec si zvolila náročné téma, které zná důkladně nejen z akademické oblasti, ale také vlastní odborné činnosti: Klade si otázku, jak by měl rozhodce v mezinárodní investiční arbitráži zacházet s vnitrostátním právem a vnitrostátní judikaturou. Na tyto otázky práce odpovídá, a to nejen s využitím odborné literatury, ale také praxe.

Otázkou zůstává, zda je obsah – bezpochyby náročné a originální práce – správně odražen také v nadpisu práce: Tento nabízí odpověď na otázku « závaznosti rozhodnutí a nálezů v mezinárodních sporech»: S výhradou skutečnosti, že jsem « generalista » mezinárodního práva veřejného a pouhý amatér v oblasti obchodní arbitráže, považuji otázku závaznosti arbitrážních rozhodnutí za odlišnou od otázky aplikace vnitrostátního práva; překryv obou témat nacházím pouze v procesně právní rovině. Tento možný konflikt mezi názvem a obsahem práce prosím osvětlit v průběhu obhajoby.

2. Metody:

Práce využívá zejména doktrinální metodu a metodu analytickou. Vedle toho je použita také metoda komparativní: Využity jsou poznatky akademických prací, mnohá soudní rozhodnutí a rozhodčí nálezy z oblasti práva mezinárodní investiční arbitráže, mezinárodní obchodní arbitráže a praxe Mezinárodního soudního svora.

3. Členění:

Disertační práce je přehledně dělena do sedmi hlavních částí uvedených Přehledem zkratk, Úvodem a ukončených Závěrem. Text uzavírá Seznam použitých zdrojů a české a anglické resumé. Text se rozkládá na 172 stranách. Práce obsahuje dvě názorné tabulky; pro publikaci

práce zde bych doporučila doplnit poznámku o autorství schémat, předpokládám že autorky samé. Přehlednosti a čtivosti práce přispívá uzavření každé z kapitol dílčím závěrem.

4. Obsah práce:

První kapitola je věnována otázce povahy investiční smluvní arbitráže a role rozhodců: Autorka poukazuje na hybridní povahu mezinárodní investiční arbitráže, která se pohybuje mezi řešením sporů v rovině mezinárodního práva veřejného a národním (autorka používá výraz „national“, který bychom asi nejlépe přeložili jako „vnitrostátní“) způsobem řešení sporů. Dále se tato část soustřeďuje na postavení vnitrostátního práva a roli rozhodců. Zde N. Kadlec poukazuje na rozdíly mezi arbitráží na úrovni ICSID a ne-ICSID a dovozuje, že tato diferenciací má značný vliv na intenzitu závaznosti, s kterou vnitrostátní právo může či musí být aplikováno.

Druhá kapitola se zabývá postavením vnitrostátního práva v investiční smluvní arbitráži: N. Kadlec zde postupuje od analýzy všeobecných pravidel určujících aplikovatelné právo, k doložkám o výběru práva obsažených v mezinárodních investičních dohodách a v rozhodčích pravidlech, opět rozlišující mezi ne-ICSID a ICSID arbitráží.

Modely aplikace národního práva rozhodci jsou centrální problematikou třetí kapitoly. Zde dizertantka spatřuje tři rozdílné přístupy rozhodců: tito vnitrostátní právo aplikují jako buď jako faktickou otázku, nebo k němu přistupují jako národní soudce, anebo jako nadnárodní rozhodce. V této klasifikaci vidím značný přínos práce, která dodává, že všechny tři přístupy se při rozhodování mezinárodních investičních sporů uplatňují.

Čtvrtá část je věnována aplikaci rozhodnutí vnitrostátních soudů rozhodci. V této části autorka podává podrobný výklad rozdílností mezi „civil law“ a „common law“ přístupy, které dle jejího názoru prodělaly značný vývoj a jsou méně ostré než tomu bylo v minulosti.

V páté části dizertantka odpovídá na otázku povahy žalobních nároků z investičních sporů, která je hlavním faktorem způsobu a intenzity aplikace vnitrostátního práva rozhodci. Zmiňuje žaloby pro nezákonné vyvlastnění investice, žaloby o porušení standardu spravedlivého a

rovného zacházení, žaloby na základě tzv. umbrella clause a žaloby o porušení čistě smluvní povinnosti.

Navazující, šestá část hledá kritéria pro výběr mezi různými formami aplikace vnitrostátního práva: Zde autorka formuluje tezi, že by rozhodci měli přistupovat ke každému žalobnímu nároku jednotlivě, a na základě jeho povahy rozhodnout, jaký z modelů zacházení s národním právem a judikaturou zaujmout.

Důsledky nesprávného zacházení s vnitrostátním právem a judikaturou analyzuje část sedmá. Autorka zde diferencuje mezi důsledky ignorance vnitrostátního práva rozhodcem a vadou při aplikaci vnitrostátního práva, kdy ignorance vůči vnitrostátnímu právu může být důvodem pro zrušení rozhodčího nalezu, zatímco pouhá vada aplikace k takovému důsledku vest nemusí či dokonce nemůže.

Závěr rigorózní práce je komplexním textem, který v celosti shrnuje poznatky uvedené v práci.

5. Zpracování rigorózní práce:

Jazyk práce je velmi pěkný, srozumitelný a na vysoké odborné úrovni. Používání 1. osoby v některých částech (např. v Úvodu a Závěru) přispívá ke čtivosti práce, a důsledné používání ženského rodu „she“ namísto tradičního „he“ je velmi sympatické.

6. Závěr:

Disertační práce N. Kadlec « The Binding Effects of Decisions and Awards in International Disputes » je velmi kvalitním zpracováním náročného tématu, které úzce souvisí s obecnou otázkou poměru mezinárodního a vnitrostátního práva. Disertantka uvádí široký výběr dostupné literatury k tématu, a značnou škálu rozhodčích a soudních rozhodnutí na podporu svých tezí. Velmi přínosné je formulování vlastních závěrů.

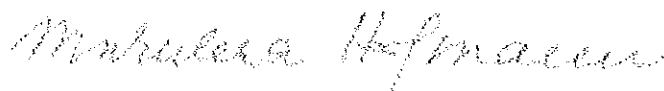
Pro obhajobu navrhuji tyto otázky:

1. Je obsah práce správně odražen také v jejím nadpisu?
2. Kromě části čtvrté se práci se nachází řada míst, která se paušálně zabývají současně jednak aplikací vnitrostátního práva rozhodci, na druhé straně aplikací soudních

rozhodnutí: Dle mého názoru se však může jednat o odlišné kategorie: Rozhodce může teoreticky aplikovat národní právní normu, aniž by k ní existovala judikatura. Tuto paušalizaci prosím vysvětlit v průběhu obhajoby.

Práci N. Kadlec « The Binding Effects of Decisions and Awards in International Disputes»
doporučuji k obhajobě.

Prof. Dr. Mahulena Hofmannová, CSc.

V Praze, dne 23.8.2022